

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 4/14
Люксембург, 16 януари 2014 г.

Решения по дела C-378/12 и C-400/12
Nnamdi Onuekwere/Secretary of State for the Home Department
Secretary of State for the Home Department/M. G.

Периодите на лишаване от свобода не могат да бъдат взети предвид нито с цел придобиване на разрешение за постоянно пребиваване, нито с оглед предоставяне на високо ниво на защита срещу експулсиране

Освен това времето, прекарано в затвора, по принцип нарушава непрекъснатостта на периодите, необходими за да бъдат дадени тези предимства

Директивата за правото на свободно движение и на пребиваване¹ позволява на гражданите на Съюза — без други условия или формалности, освен изискването да притежават документ за пътуване — да се движат и да пребивават в държава членка, различна от тази, на която са граждани, за максимален срок от три месеца. Когато обаче упражняват трудова дейност или разполагат с достатъчно финансови средства за да посрещнат нуждите си и имат пълно здравно застрахователно покритие (например като студенти или пенсионери), те могат да останат в тази друга държава членка за по-дълъг срок. В този случай членовете на семейството им, независимо дали са граждани на Съюза, могат също да останат с тях в тази държава при условие, че не присъствието им не представлява тежест за системата за социално подпомагане на приемащата държава членка и ако притежават пълно здравно застрахователно покритие.

Гражданите на Съюза, пребивавали законно в приемащата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години, имат право на постоянно пребиваване в тази държава. Това право не зависи от условията за оставане в приемащата държава членка повече от три месеца (упражняване на трудова дейност, обучение и т.н.). Членовете на семейството им, които не са граждани на държава членка, и които са пребивавали заедно с тях в приемащата държава членка законно в продължение на непрекъснат срок от пет години също придобиват право на постоянно пребиваване.

При това положение приемащата държава членка не може да вземе решение за експулсиране на гражданин на Съюза или на членове на семейството му, независимо от гражданството им, които са придобили право на постоянно пребиваване на нейна територия, освен в случай на сериозни основания, свързани с обществения ред или обществената сигурност. Също така, решение за експулсиране не може да се взема срещу гражданин на Съюза, който е пребивавал в приемащата държава членка през последните десет години, освен ако императивни съображения, свързани с обществената сигурност — определени от тази държава членка — не обосновават такова решение.

Дело C-378/12

Чрез своя брак с ирландска гражданка, упражнила правото си на свободно движение и на пребиваване в Обединеното кралство, нигерийският гражданин г-н Onuekwere получава разрешение за пребиваване в тази държава членка, валидно за пет години. По време на пребиваването му в Обединеното кралство като член на семейството на гражданин на

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕО, 68/360/ЕО, 72/194/ЕО, 73/148/ЕО, 75/34/ЕО, 75/35/ЕО, 90/364/ЕО, 90/365/ЕО и 93/96/ЕО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

Съюза, британските юрисдикции осъждат на няколко пъти г-н Onuekwere за различни престъпления и в продължение на общо три години и три месеца той е лишен от свобода.

Впоследствие г-н Onuekwere иска да му бъде издадена карта за постоянно пребиваване, като по-специално изтъква, че след като неговата съпруга е придобила право на постоянно пребиваване, такова право трябва да бъде предоставено и на него. Наред с това той твърди, че общата продължителност на неговото пребиваване в Обединеното кралство (в това число периодите, в които е бил лишен от свобода) е много по-голяма от необходимата за предоставянето на това право петгодишна продължителност. Освен това той подчертава, че дори ако за тази цел не се вземе предвид времето, прекарано в затвора, общата продължителност на периодите, през които той не е лишен от свобода, надвишава пет години.

След като заявлението му за издаване на карта за постоянно пребиваване е отхвърлено, г-н Onuekwere сезира Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London (Обединеното кралство). Посочената юрисдикция иска от Съда да установи дали периодите, които заявителят е прекарал в затвора, и периодите преди и след лишаването му от свобода, които са с продължителност по-малко от пет години, могат да бъдат взети предвид за да придобие той разрешение за постоянно пребиваване.

В днешното си решение Съдът припомня на първо място, че за целите на придобиването на право на постоянно пребиваване гражданин на трета страна, член на семейството на гражданин на Съюза, упражнил правото си на свободно движение и на пребиваване, може да отчете само времето, които е прекарал с този гражданин на Съюза. Следователно **за тази цел не могат да бъдат взети предвид периодите, през които той не е пребивавал с гражданина на Съюза, тъй като е бил лишен от свобода в приемащата държава членка.**

Освен това Съдът констатира установеното от законодателя на Съюза положение, според което получаването на право на постоянно пребиваване зависи от интегрирането на съответното лице в приемащата държава членка. Това интегриране обаче почива не само на териториални и времеви фактори, но и на качествени аспекти, свързани със степента на интегриране в приемащата държава членка. В това отношение Съдът отбелязва, че налагането от националния съд на ефективно наказание лишаване от свобода може да покаже, че съответното лице не зачита ценностите на обществото на приемащата държава членка, залегнали в нейното наказателно право. Ето защо отчитането на периодите на лишаване от свобода с оглед придобиване на право на постоянно пребиваване би било в явно противоречие с целта, която директивата преследва с въвеждането на това право на пребиваване.

Накрая по същите причини Съдът приема, че **непрекъснатостта на петгодишното пребиваване се нарушава от периодите на лишаване от свобода в приемащата държава членка.** Следователно, периодите преди и след лишаване от свобода не могат да бъдат събрани за да се достигне минималната петгодишна продължителност, изисквана за получаването на разрешение за постоянно пребиваване.

Дело C-400/12

Г-жа G. е португалска гражданка, която от 1998 г. пребивава в Обединеното кралство, където през 2003 г. придобива право на постоянно пребиваване. През 2009 г. британските юрисдикции я осъждат на 21 месеца лишаване от свобода, тъй като е малтретирала едно от децата си. Освен това, докато тя е в затвора британските органи разпореждат експулсирането ѝ от Обединеното кралство по съображения, свързани с обществения ред и обществената сигурност.

Г-жа G. обжалва пред британските юрисдикции решението за експулсиране, като по-специално твърди, че тъй като е пребивавала повече от десет години в Обединеното кралство, тя трябва да се ползва от най-високата степен на защита, която правото на Съюза

запазва за европейските граждани в областта на експулсирането. Сезираният със спора Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London, иска от Съда да установи дали независимо от лишаването ѝ от свобода г-жа G. може да ползва това високо ниво на защита срещу експулсиране.

В решението си Съдът констатира на първо място, че за разлика от периода, необходим за придобиването на право на постоянно пребиваване, който започва от законното пребиваване на съответното лице в приемащата държава членка, десетгодишният период на пребиваване, необходим за предоставянето на високо ниво на защита срещу експулсиране, трябва да се изчислява като се брои обратно, считано от датата на решението за експулсиране на това лице. Освен това Съдът отбелязва, че този период на пребиваване по принцип трябва да бъде непрекъснат.

На второ място, що се отнася до връзката между интеграцията на едно лице в обществото на приемащата държава членка и лишаването на това лице от свобода, Съдът приема, на същите основания като изтъкнатите в решението, постановено по дело C-378/12, че периодите на лишаване от свобода не могат да бъдат взети предвид при изчисляването на десетгодишния период на пребиваване.

На последно място Съдът приема, че времето, прекарано в затвора, по принцип нарушава непрекъснатостта на пребиваването, необходима за да бъде дадено високо ниво на защита. При все това Съдът припомня, че за да се определи до каква степен прекъсването на пребиваването на заинтересованото лице му пречи да се ползва от високото ниво на защита, следва да се направи обща преценка на неговото положение. При тази обща преценка, необходима за да се определи дали са били прекъснати връзките на интегриране между заинтересованото лице и приемащата държава членка, националните органи могат да вземат предвид релевантните аспекти, свързани с неговото лишаване от свобода. При тази глобална преценка националните органи могат да вземат предвид също и обстоятелството, че засегнатото лице, като г-жа G., е пребивавала в приемащата държава членка последните десет години преди да бъде лишена от свобода.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

Пълният текст на съдебните решения ([C-378/12](#) и [C-400/12](#)) е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708